

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америка ОДИН ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕrgen 4-0807 4-0237

Тел. J. H. Cooze: ВЕrgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

БРЕДЛІ ЗА НЕГАЙНЕ ВИРІШЕННЯ ВИСІЛКИ ВІЙСЬКА ЗАМОРЕ

Вашингтон, 4 березня. — Висилка війська до Європи і Оранка 18-річних найшлася у вирішній стадії, коли передові військовики понаглили ці справи. На тайнім засіданні комісії закордонних відносин і збройної служби голова об'єднаних генеральних штабів, ген. Омар Н. Бредлі, як кажуть, подав до відома, що вирішення організації оборонних сил в Європі буде переведене до тридцяти днів. Тому він домагається кінцевого голосування над обома справами як у сенаті так і в палаті репрезентантів. У сенаті вже ухвалено бранку для вісімнадцятирічної молоді, а Бредлі дораджував взяти негайно під голосування ще висилку війська до Європи. Сенатські провідники обіцяли почати голосування над цією справою в понеділок пополудні.

ПРЕЗ. ТРУМАН НА ВАКАЦІЯХ У ФЛОРІДІ

Кій Вест. — Президент Труман приїхав сюди з Вашингтону на тридцятиденні вакації разом з найближчим оточенням. Він однак не спускає з ока головних справ країни, приймає звіти секретарів і відбуває наради зі штабом своїх дорадників. До нього має приїхати директор оборонної мобілізації, Чарлс Е. Вілсон, щоб порадитися, як налагодити кризу, викликану виступленням робітничих провідників з оборонних агенцій.

РОБИТЬ ПРЕЗИДЕНТА ВІДПОВІДАЛЬНИМ ЗА РОБІТНИЧІ ПОГРОЗИ

Нью Орліс. — Д-р Едвін Дж. Норс, недавній голова Президентської Ради Економічних Дорадників, вийшов з закидами проти президента Трумана за наставлення юніонних провідників до мобілізації робочої сили. „Я боюся, що це найбільш загрозливе положення в нашій історії“ сказав Норс. Причиною цього є те, що провідники робітничих, фермерства й бізнесу перегаляються в здобуванні сили.

ЛІТАК ЗІ СКЛАДАНИМ КРИЛОМ

Вашингтон. — До найновіших винаходів у воєнній техніці зараховують складане крило в літаку, званім Ек 5 („Х-5“), виробленим підприємством Белл Ейркрафт Корпорейшен з Найгара Фоллс, Н. Й. Воно може змінитися з перекресного на поздовжнє під час самого льоту, подібно, як летить птах.

КОМУНІСТИ В АМЕРИЦІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НЕБЕЗПЕКУ З ПІДЗЕМЛЯ

Вашингтон. — Комунисти в Америці перенесли свою діяльність у підпілля впродовж останніх кількох місяців, як це виявив директор Федерального Слідчого Бюро, Дж. Едгар Гувер, однак він знає, що вони там роблять. З уваги на таке положення американська внутрішня безпека найшлася в найгіршій стадії. Щоб забезпечитися від цієї небезпеки треба подбати про збільшення оборонних сил унутрі країни.

БУШ ЗАПОВІДАЄ ЗНИЩЕННЯ РОСІЇ АТОМОВИМИ БОМБАМИ

Вашингтон. — Президент Інституту Карнегі, як один з науковців, що працювали над складанням атомової бомби, д-р Ванневар Буш, виголосив по радіо промову, в якій заповів, що американська атомово бомба знищить Росію, якщо Совєти почнуть війну в Європі. Рахуючи на американську силу, Буш передбачує, що Росія не буде пробувати викликати війну. „Однак ми не можемо зазжди рахувати на стратегічне бомбардування, як на єдиний засіб для відвернення війни“ — міркував доповідач. Тому нам треба організувати сухопутні війська в Європі, щоб стримати орди зі Сходу. З уваги на це необхідним являється покликати до війська вісімнадцятирічних юнаків і дати їм дворічний вишкіл, а опісля поставити в стан резерву. Для 18-річного хлопця легше перервати студії після починання середньої школи і піти до війська ніж переривати університетську науку. Отже навіть і з уваги на це Буш дораджує побор молоді у раннім віці. Справу бранки трактував Буш тільки побіжно, а головну увагу зосередив на стримання Росії від агресії.

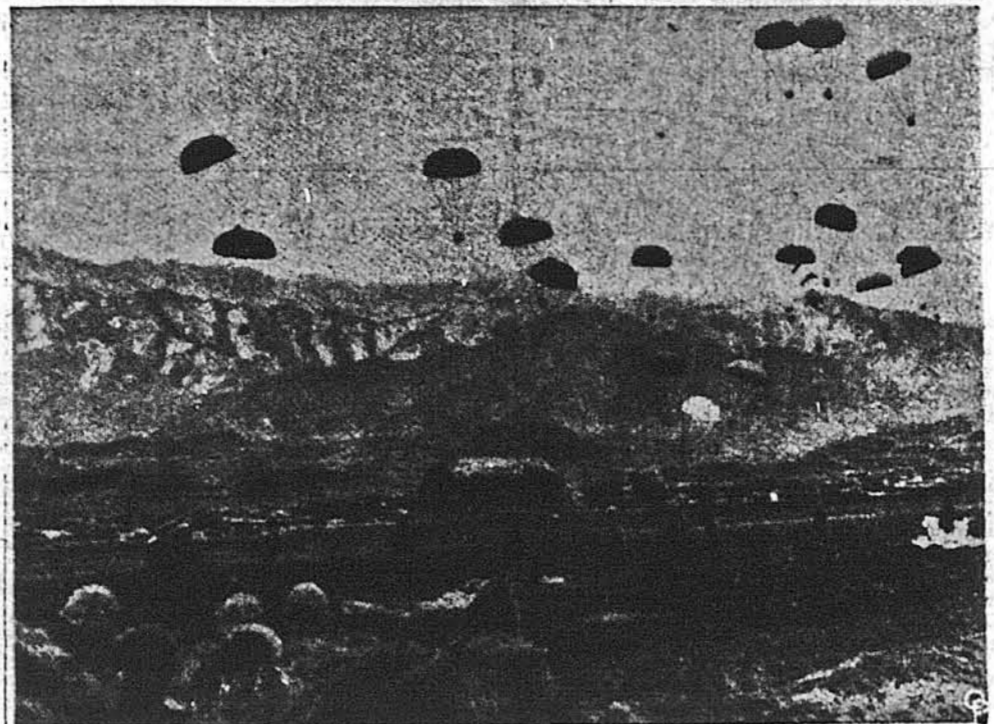
В АМЕРИЦІ

Підвищу ціни на авт. у висоті 3 і пів % в порівнянні з цінами з 1-го грудня 1950 р. дозволяло бюро стабілізації ціл. Продавці мусять об'єктувати таку підвищу щодо центу.

Два американські кореспонденти поїхали під арешт в Буенос-Айрес, в Аргентині, за те, що фотографували сцену з нападу на друкарняні робітничий колонію „Ла Пренса“. Їх випущено на волю за інтервенцією американського консулу.

Ім'я президента Трумана покликають під критичну замітку, коли в листі з Білого дому написано було „Труман“ замість „Труман“. „Труман“ вказувало б, що президентове ім'я вживається в стилі давніх вождів, які пішли про себе в множині „ми“ замість „я“.

Віцепрезидент Албен В. Барклі з нагоди свого тридцятиріччя праці в Конгресі, дістав від президента Трумана дерев'яний молоток, як знак, що він тепер провідник сенату. При цій нагоді Труман сказав, що він хотів би вернутися до сенату. З цього зазначають, що Труман де буде більше мандувати за президента.

ПОСТАЧАННЯ З ПОВІТРЯ є одною зі стратегічних нововведень в корейській війні. Аліантські транспортні літаки скидають на парашутах амуніцію і харчі для підділь морської піхоти, що держать фронт у важко доступних горах.

ВСТУПНІ НАРАДИ ЧОТИРЬОХ ВЕЛИКИХ

Париж, 5 березня. — Сьогодні, після чотирьох місяців двайвної дипломатичної підготовки, тут починаються вступні наради представників чотирьох великодержав, що мають підготувати порядок нарад на конференції Ради Міністрів закордонних справ. Західні великодержави вже наперед повні узгодили між собою всі справи, що їх вони бажали б обговорити зі Совєтським Союзом.

Зокрема справи озброєння, Німеччини та Австрії, вважаючи їх головними причинами теперішнього напруження в Європі. Факт, що Совєти вислали на ці вступні наради велику делегацію дипломатичних фахівців з Андрієм Громіком на чолі та з Анатолем Лаврентієвим, одним з кращих совєтських спеціалістів в справах Балканів, розцінюється західними спостерігачами як можливість готовість Кремля погодитися на далеко ширшу дискусію, ніж її Москва пропонувала початково. Зі західного боку заповідається тактику „спостережливого очікування“. Всі три західні делегації сьогодні вранці мали відбутися насамперед окремі а опісля спільні наради між собою, щоб провірити свої думки та в подробностях узгодити дипломатичну стратегію на нарадах зі совєтськими представниками. Ще вчора — напередодні наради, американський високий комісар Німеччини, Джан Дж. Мек Клой відвідав голову американської делегації, д-ра Філіпа Діксупа, та поінформував його про положення в Німеччині до останнього часу, зокрема відносно становища федерального німецького уряду та відносно совєтської поведінки в Німеччині. Західні аліанти пообіцяли держати західно-німецький уряд постійно в курсі нарад відносно Німеччини. Між західними великодержавами — Злучені Держави Америки ставляться до цієї конференції з найбільшим нетерпінням та застереженнями, знаючи вже з власної практики, що досі ще жадні розмови зі Совєтами не дали успішного результату, якщо вони не йшли цілком по совєтській лінії.

СОВЕТИ ДОМАГАЮТЬСЯ УЧАСТИ В ДОГОВОРІ З ЯПОНИЕЮ

Москва, 5 березня. — Совєтський Союз займає рішуче становище проти будь-якого одностороннього мирного договору з Японією, в якому не брав би участі він сам і комуністичний Китай — заявили урядові „Ізвестія“ у вчорашньому виданні. Редакційна стаття на цю тему надрукована в „Ізвестіях“ у тому самому числі, в якому подано заяву совєтського делегата в Об'єднаних Націях. Якова А. Маліка, в якому заперечується твердження Джана Фостера Доллеса, що совєтський делегат погодився взяти участь в розмовах в справі договору. „Я не вхожу в жадні розмови з містером Доллессом“ — заявив Малік. „Ізвестія“ вважають, що місія Доллеса до Токіо та столиць інших далеко-східних країн мала на меті підготовку сепаратного договору з Японією, на який Совєтський Союз „ніколи не погодиться“, вважаючи „мирну розв'язку японської проблеми життєвою для вдержання миру в світі“. Совєтський урядовий орган твердить, що „Злучені Держави і ген. МекАртур“ намагаються тепер перемінити Японію в базу агресії проти Совєтського Союзу та докладають в цьому напрямку багато зусиль.

ВТРАТИ КОМУНІСТІВ У ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ 30-84 ВІДСОТКІВ

Вашингтон, 4 березня. — Департамент стейту виявив, що Москва програс боротьбу за здобуття Західної Європи вертільніством зі середини. На доказ, що воно так є, департамент подає цифри. Ці цифри вказують, що напр. комуністична партія в Франції втратила силу на 30 відсотків, а в Люксембургу на 84 відсотків упродовж кількох років. Загальні й подрібні цифри оприлюднено до радіо й телевізії Гомер М. Байннгтон, директор Бюро Західно-Європейських Справ. Найменше втрат мала Франція, бо тільки 30%, далі йде Італія (31%), Великобританія і Західна Німеччина (по 33%), потім Голландія (34%), Швеція (45%), Норвегія і Бельгія (по 65%), Данія (63%), Люксембург (84%). У 1945 році комуністи мали таку силу, що могли перебрати на себе майже цілу Західну Європу, однак від того часу матеріальне положення країн так поправилось, що тепер вони стають на свої ноги і небезпека більшовизму минає.

КАРНЕГІ КОРПОРАЦІЯ ШУКАЄ СОЮЗНИКІВ В БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КРАЇНАХ

Нью Йорк. — Корпорація Карнегі з Нью Йорку оприлюднює заяву до урядовців країн з-поза Залізної Заслонки, щоб вони ставали до боротьби за волю проти комунізму. У звіті за минулий рік оприлюднює Чарлс Доллард, директор корпорації, що Рада Закордонних Відносин дістала від корпорації \$22,500 на студії способів, як підтримати волелюбних провідників у країнах, де комуністи роблять натиск. Доллард заявляє, що фонди призначено на цю ціль у переколанні, що майбутність волі заложитиме від швидкого пізнання, хто є там провідником і від підтримки для них. Загальні видатки на різні благородні цілі за минулий рік вносили \$4,218,876. У звіті сказано, що корпорація не хоче затримувати доходи з фондів на те, щоб вони зростали, тільки роздає їх на це, щоб при їх допомозі поширяти праці на різномірних діяляках.

ВІДКРИТО НОВІ СКЛАДИ НЕЛЕГАЛЬНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ЗБРОЇ В ІТАЛІЇ

Рим, 5 березня. — Італійська поліція в Медіоляні натрапила на нові таємні комуністичні склади зброї, тим разом призначені на експорт до Альбанії і це вже було четверте відкриття в цій фабриці. В більшості випадків ці відкриття зроблено на анонімний донос з-поміж самих комуністів, що в останньому почали сваритися на тему кому вони повинні бути лояльними: Москві чи Італії.

АЛІАНТИ КОНСОЛІДУЮТЬ СВОЇ ПЕРЕМОГИ В КОРЕЇ

„ВІВЧІ ДІ“ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ. — ОЖИВЛЕНА АКЦІЯ АВІАЦІЇ. — ВОРОГ КОНЦЕНТРУЄ СВОЇ СИЛИ НА РІЧЦІ ГАН
Токіо, 5 березня. — Цілим рядом дальших успіхів на фронті, головню новими здобутками на центральному і східному секторах фронту, аліантські війська в Корей сконсолідували свої дотеперішні перемоги, продовжуючи „вівчі ді“ проти ворога, що з черги почав концентрувати свої сили на північному березі ріки Ган, — пригтовляючись до „оборони за всяку ціну“, або до чергового генерального наступу на аліантів. Ясна погода впродовж вчорашнього дня уможливила знову оживлену акцію авіації, що виконала 650 місій, піддержуючи акцію на фронті та бомбардуючи ворожі воєнні об'єкти в заплілі. Аліантські сухопутні війська здобули вчора на центральному фронті дві місцевості, що правила за головну опору ворожого спротиву. Тоді як на східному секторі фронту аліантські війська натрапили тільки на слабкий спротив ворога, переважно північно-корейських відділів, що є у відступі, до заплікких боїв приходило на обсадженому комуністичними центральному фронті. Тут в поодиноких випадках ворог дробував навіть переходити до протинак. Ген. Мек Артур в своєму комунікаті стверджує, що фронтова боротьба впродовж вчорашнього дня помітно зменшилася, як війська Об'єднаних Націй — сконсолідували здобуті в кількох попередніх днях позиції. Введена недавно знову в дію дивізія морської піхоти здобула вчора дальших дві милі терену поза Гоенгюк. В міжчасі повітряна розвідка повідомляла, що ворог знову почав стягати на фронт великі резерви і підкріплення. Спостережено в дорозі на південь поверк 700 вантажних автомашин. В сухопутних боях минулої доби ворог втратив на фронті — 2,100 вбитими; 400 інших ворожих воєнків згинуло від атак аліантської авіації. На західному секторі фронту стверджується сильну концентрацію ворожих сил здовж ріки Ган. Аліантська артилерія обстрілювала Сеул.

ЧЕСЬКИЙ АМБАСАДОР В ІНДІЇ „ВИБРАВ ВОЛЮ“

Нью Дельгі, Індія, 5 березня. Комуно-чеський амбасадор в Індії, д-р Богуслав Кратохвіль, вийшов таємно зі своєї амбасаді і має бути в дорозі до Англії, де має бути діставити право азилу. Д-р Кратохвіль був іменований амбасадором до Індії минулого року на місці д-ра Александра Сейноги, що теж „вибрав волю“ і дістав право азилу політичного втікача в Канаді. Д-р Кратохвіль, разом зі своєю жінкою і сином, „зник“ з амбасаді минулого четверга рано і його бачили в поїзді до Бомбаю. Тільки тоді секретаріат амбасаді повідомив, що д-ра Кратохвіля відіслано до Праги „на нараду“ та що він „опустив амбасаду без повідомлення“. В комунікаті сказано, що „Амбасада засуджує акцію д-ра Кратохвіля як зраду своєї країни“.

ТЕЖ КОМУНО-МАДЯРСЬКІ „ДОБРОВОЛЦІ“ В КОРЕЇ

Гонг Конг, 5 березня. — Комуно-китайська радіосистема повідомила, що в дорозі на Корею є вже другий відділ комуно-мадьярських добровольців. Цим разом мав би бути медичний відділ „з великою кількістю медичаментів та медичного вряду і одягу“. Відділ мав би складатися з 15 осіб.

МОЖЛИВІСТЬ ШВЕДСЬКОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ В ШВЕЦІЇ

Стокгольм, 5 березня. — Шведський міністер оборони заявив вчора, що „в потребі“ Швеція може впродовж найкоротшого часу змобілізувати 20 до 30 дивізій війська. Він твердить, що ця максимальна військова готовість, яку вдержується і підноситься постійними вправами, причиняється до гарантії міжнародного миру.

ГІТЛЕРІВЦІ ДОПОМАГАЮТЬ БОЛЬШЕВИКАМ ЗАВОЙОВУВАТИ КИТАЙ

Лондон, 5 березня. — По дорозі, що в останньому побували в опанованому комуністами Китаю, однодушно стверджують, що головню частину совєтських т. зв. „техніків“, які формально допомагають в розбудові китайських шляхів та індустриї, а на ділі підпорядковують ту величезну країну совєтській контролі, „створять німці з колишньої організації Тотла. Ці вістки прикриваються зі зізнаннями втікачів. Рівночасно повідомляється, що китайський загальнепорядок більше ворожо ставиться до совєтських „учителів“, що тепер в найрізномірнішому характері починають заливати Китай, „перевисовуючи“ китайське населення на праворічних комуністів. Ворожечка проти росіянів проявляється в цілому ряді проти-російських виступів, пасивному спротиві совєтським вимогам, як теж в активних саботажах, навіть з боку китайських комуністів. Спостерігачі вважають, що такий стан підкоткований радше віковою ненавистю китайців до чужинців взагалі і цього наставлення в нічому не тільки не змінила, але ще й поглибила пропаганда про совєтську допомогу у „визволенні Китаю“.

ЮГОСЛАВІЯ ЗНОВУ ОСТЕРІГАЄ СОВЕТІВ

Београд, 5 березня. — Двох найближчих співробітників маршала Тіта вчора знову остерігали Совєтський Союз, що він перестав бути „переможним“ та що він „вернувся б з розбитою головою“, якщо цоважився б нападти на Югославію. Остерогу висловили тим разом ген. Коца Поповіч, шеф штабу югославської армії, та Мосса Піаде, член Політбюро югославської комуністичної партії і особистий політичний дорадник маршала Тіта. Обидва промовляли під час масового зібрання в рамках виборчої кампанії до сербського парламенту. Ген. Поповіч, стверджуючи, що Москві не пощастило ізолювати Югославію, заявив, що положення Югославії тепер є ліпше, ніж було рік, чи пів року тому, бо „війна в Корей змобілізувала мільйони народів в цілому світі проти агресії та доказала небезпеку для тих, що хапають за зброю для полагодування своїх протиторічностей“.

В СВІТІ

35,000 доларів річних еспандеский уряд заплатити за скринку Стрідваріосе, що пропала з королівської колекції 1813 року з відступом Наполеона. П'ятьох осіб власником є одна фірма в Лондоні. Цю скринку зробив Стрідваріосе для еспанського королівського двору в 1696 році.

На 15 років ув'язнення засуджено в Будапешті Анну Кетлі, соціал-демократичну заступницю президенти мадьярського парламенту від 1945 до 1948 року.

Адмірал Форрест Шерман, шеф операцій американської Нейві, прибув до Лондону, де відбуде наради з британськими представниками в справі призначення головного команданта аліантської флотії в рамках Атлантичного Пакту. Радіше адмірал Шерман відбуде наради з ген. Алехандером в Парижі.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY. FOUNDED 1893. Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЗАСОРОМЛЕНА МОЛОДЬ

„Каледж Міста Нью Йорку заборонив дальші спортивні ігрища, коли вже четверта збірка в грі кошачого м'яча привалася до трьох підкупств... Як преса так і радієві програми розголошують кожного дня від двох тижнів різні подробиці, зв'язані з арештуванням провідних гравців... Американська публіка, а зокрема американська молодь, захоплена спортивними грами, які на американським ґрунті дійшли до величезних розмірів... Американська молодь дуже засоромлена тим скандалом. Але не меншим соромом покриті ціле американське громадянство. Від голови рибаласмердяць! Тому саме реформу треба зачинати не так від молоді, як від системи, якою кермує старші, що займають високі становища і добувають політичний вплив, користуючись допомогою генстерів, які знов безкарними підкупствами деморалізують урядову машину і поліцію, а навіть судів. Не диво, що згодом ця де м о р а л і з а ц і я поширюється навіть і на спорт, а вікниці охоплює й молодь.

ОСТАННІЙ МОГКАНИН

(Світлій пам'яті О. Кан. Дам'яна Лопатинського).

Аж жаль збірає, як мало молоде (жє і не дуже молоде!) покоління знає з недавньої історії України, а мазочи нахили рахувати її початок від себе... „Просвіти“ і один з найперших публіцистів-полемістів із польськими шовіністичним світом, — о. мітраг Т. Войнарівський, що один із перших (ще разом з Євгеном Олесницьким) захоплювався парцеляцією між малоземельних селян і діяв у цій ділянці, водночас тонкий тактик і політик, — парламентарій послі і знамениті промовці та організатори о. Фоліс і о. Онішкевич, чільний організатор Золочівщини (разом з д-ром Т. Ваньом) о. шамб. Юрик, чільні педагога, о. д-р Карчук, о. дир. Юліян Дзерович, о. Рудович і одиний ще з них серед живих о. Лукицький, визначні кооператори, як о. Пеленський, — це тільки кілька прихачем вихоплених із п'ятирізівців, поруч з якими напевне треба би поставити ще багато-багато інших, рівних їм. Це були громадські діячі, це були українські громадяни-патріоти в повному цьому слова значенні, для котрих служба Богові не

обмежувалась до церковного будинку і душпастирства, але була теж службою народів в найтіснішій співпраці зі світськими політиками, культурними і господарниками.

Отже Дам'ян Лопатинський був чи не останнім Могіканцем тієї генерації духовників, яка сама виховала кілька генерацій. Це був чи не останній Могіканець того типу українського духовника, який своїми громадськими й культурними зацікавленнями імпонував своєю оточенню та водночас захоплював чаром особистого такту, премілої товариської вдачі, великим почуттям гумору, своєю радістю життя, що її зберіг буквально до самої смерті впродовж 84-х років. В „Загальній Українській Енциклопедії“ під його особистим гаслом „Діло“ та в річницях Епархіяльних Вістей львівської епархії можна буде знайти докладні дані, що були різними межовими стовпами на його довгому життєвому шляху. Не можна знайти там портрету тієї живої людини, що впродовж кількадесяти років діяла в центрі української політичної думки і належала до того табору конструктивної праці, творення шпору нових цінностей і впертої оборони українського стану посідання перед колонізаційним наступом, того табору, що його Остап Лудський назвав колись поетично, але правдиво — „героїми праці“.

О. Дам'ян Лопатинський був одним із найчільніших і найбільш боєвих „народовців“ в часах це народовецького руху й одним із найчільніших членів націонал-демократичної партії, потім УНДО. Він був шкільним катехитом, міським радним м. Львова, членом Управи централі кооперації „Народна Торгівля“, чільним членом львівської капітули і парохом т. зв. Волоської церкви у Львові. Був організатором українського духовенства під час першої еміграції за останньої війни (у Кракові) і одним із найчільніших духовників в останньому періоді — у Німеччині та в Лондоні. І можна славити його діяльність на кожному з отих становищ. Але до історії перейшов такий як діяч української преси. „Відколи пам'ятю моя сягає, я завжди був у газеті“ — казав з усмішкою о. Лопатинський. „Ще як учня львівської гімназії послав мене проф. Гладкович помагати в експедиції „Діла“ (тоді писавого ще через „Ят“) „Що Ви там робили отче Каноніку?“ — „Ліпів маркі“ — сміявся старенький духовник, але у тому сміху була гордість людини, що вже як учень своїм ліпленням марок помагав ставати на ноги молоді тоді українській політичній пресі. О. Дам'ян Лопатинський був фанатиком тієї преси, зокрема був фанатиком „Діла“. Скільки разів „Діло“ було забороняване, скільки разів війни і ворожі репресії зачинували його і, здавалося, остаточно ліквідували. Він відразу, буквально на другий день придумував, яким чином, під якою новою назвою, у новій видавничій комбінації видати його! У свою політично-світлову діяльність він був радше консерватист, якщо — очевидно

ВОГНИКИ ПЕРЕМОГИ

Західна Європа не приречена. Підбиваючи підсумки, скажемо, що ніби мають рацію ті політики, військовики й журналісти, які кажуть: застосується проти китайського агресора санкції — порвіть з ним дипломатичні, політичні й господарські стосунки, встановіть економічну й військову блокаду його, скасується недоторканість манджурських баз агресії, пустіть на китайський континент армію Чан-кай-ші, підтримайте китайських антикомуністичних партизанів, посильте армію ОН. — і нікі Мао й совєтські маршалли не перемоуть демократії в Азії. Хай так, — відповідають на це песимісти, — проте крім Азії є ще й куди важливіша Європа, а не можуть же альянти так розкидати свої сили. Чому ж не можуть альянти, а можуть большевики, які повинні будуть раз-у-раз озиратися і на схід, і на захід, і на південь, вдовж усіх своїх нескінчених кордонів з їх численними уразливими місцями? В разі світової війни становить Західній Європі справді теоретично повинне стати критичним. Проте було б легкодушністю заздалегідь ховати її в совєтській могилі. На допомогу їй повинні й можуть бути доклякані ті самі два визначні факти: технічно-матеріальна перевага Заходу й антикомуністичні настрої підсовєтських народів.

Брак місця не дозволяє докладніше зупинитися тут на показниках продукції матеріальної потужності ЗДА і СССР. Тому обмежусь лише кількома даними про деякі найважливіші для війни продукти. Так, виробництво авт в ЗДА сягає приблизно 3/4 їх світової продукції. Витоп сталі в ЗДА в 1949 р. дорівнював приблизно половині її світової продукції. Крім того, в західно-європейських країнах (без скандинавських країн, Швейцарії та Іспанії) тоді ж витоплено 45 млн. тон сталі, тим часом як в СССР-лиш 21 млн. т. Відповідні показники для вугілля становлять: в ЗДА — приблизно 0,3 світового вироботку, в Західній Європі — 430 млн. т. і в СССР — 236 млн. Видобуток нафти в ЗДА дорівнює майже 2/3 світового, в СССР в перші повосні роки війни становив лише 6%, тим часом як в самій союзній із ЗДА Венесуелі він дорівнював 15% світового вироботку, а в „нафтовій“ підсовєтській Румунії тільки 1%. Додамо тут до речі, що при такій бідності на нафту Совєтського Союзу його потужний нафтовий осередок — прикордонний бакинський район — надзвичайно приступний для звичайного й атомового бомбардування.

Як бачимо — цифри, що говорять самі за себе! Очевидно, не менш красномовними були б війни, які знають таємниці атомового озброєння. Якщо справді 1949 р. в СССР вже зроблено перший спробний вибух атомової бомби, то й у цьому випадку совєтське атомове озброєння відстало від американського принаймні на 5 років. Компетентні й більш поінформовані фахівці визначають атомові резерви СССР в кількадесять бомб (дехто: лише в 15-20), а ЗДА — в сотні (навіть до 1,000). Недавні вибухи в Неваді, як пише американська преса, свідчать про нововинайдені в Америці способи застосування атомової зброї, аж до атомових артилерійських набой, ракет, торпед, моторів, а виробництво водневої бомби наближається до свого здійснення. Масмо ймаку інших цінних для війни досягнень: літаки, що летять із швидкістю звуку або 10,000 миль без зупинки, „радарні“ самокеровані ракети, що „відшукують“ ворожий літак на найбільшій височині, нові авітанковий стрільна що нищать найважчі танки, і багато ще інших. Іх буде ще більше під час великої війни і вони вестимуть перед в збройовому змаганні з Совєтами. Запорукою цьому є величезні фінансові спроможності, невичерпні назагал природні ресурси й багатющі технічно-науковий досвід Америки. Надарма дедали більше військових знанців запевняють, що для оборони Західної Європи, особливо після прилучення до неї стратегічно важливої Іспанії, потрібно буде далеко менше тих 180 дивізій, що їх може кинути зі складу кремлівських диктаторів.

Демократія повинна перемогти.

Такої думки й високоавторитетний стратег-генерал Айзенгавер, що ні на мить не заважає взяти на себе надзвичайно відповідальне й, здавалося б, невдячне завдання головнокомандувача західно-європейськими об'єднаними арміями. Повернувшись із Західної Європи, він впевнено заявив, що вона із своїми великими людськими резервами й потужною промисловою далеко сильніша за СССР і її треба лише об'єднати, щоб вона стала непереоможною для червоного агресора. Це добре-розуміє і сам агресор і тому так і побивається своєю пропагандою будь-що не допустити до такого об'єднання. Проте якими глухими лишаються назагал західно-європейські маси до голосу комуністичної пропаганди, видно з внутрішньо-політичного життя Західної Європи. Досить переглянути вислідні вибори у ній за останні 1-2 роки, щоб переконалися, як катастрофічно знижується відсоток відданих за комуністів „голосів у більшості західно-європейських країн. Навіть в совєтській зоні Австрії на муніципальних виборах 1950 р. за комуністів Голосували лише 5% виборців. Притягнули й недавно ще такі галасливі й тахачні французькі та італійські комуністи. На комуністичну демонстрацію проти генерала Айзенгавера в Парижі зібралось ледве 5,000 осіб, половина з яких панічно втекла, як друга половина була заарештована. Італійська комуністична партія переживає розкол і гякку кризу. Ще непевніше становище большевців у країнах за залізною заслоною, де в уярмлених народах чимраз більше наростає сила спротиву, діяльність підірваних груп і насамперед героїчної УПА.

ГОЛОС ГЕНЕРАЛІВ

В Америці нема військової касті і милітаристів в розумінню європейських країн. Американські генерали це властиво цивільні люди у військовому мундурі, коли йдеться про розуміння вартостей життя, побудованого на свободолюбних ідеалах. Ці генерали так само ненавидять війни, як і цивільні люди, тим більше, що у війні їм насамперед доводиться приносити жертви, доказом чого можуть бути ті три генерали, що впади жертвою дотеперішньої воєнної кампанії в Кореї. Тому саме їх голос на тему можливостей нової війни заслуговує на окрему увагу. Очевидно мається на думці війна з Росією, бо тільки вона сдина входить тепер в рахунок.

Американські генерали, як і весь американський нарід, бажали б сильною воєнною підготовкою відстрашити Кремль від війни і так врятувати мир у світі. Американські політики думають такою підготовкою збільшити силу Злучених Держав до той міри, щоби вже це одне заставило Совєтів до нових переговорів про замиріння світу, на яких уже Вашингтон і Москва говоритимуть як рівний з рівним.

Ми не віримо ні в одне, ні в друге, але це тут неважне. Ми хочемо тільки підкреслити факт, що американські генерали здорово думають, говорячи про потребу рятунку решти Європи перед совєтським підбосом, в вірою, що Росію можна перемогти. Прикладом цього може бути знізання генерала Лудіуса Д. Клей, бувшого американського командира в Німеччині, яке він зложив у Сенатських комісіях для закордонних справ і збройної служби при закінченні переслухання в справі висилки дальших американських дивізій до Європи.

Ясно, що такі офіційні особи, як ген. Маршалл, чи ген. Айзенгавер, мусять говорити в цій справі обережніше. Але й вони вже нераз забирали слово в справі рятунку Європи і вважали таке рятункування конечним і обов'язковим. Ген. Клей звернув увагу на деякі інші речі, в першу чергу на дуже негативний вплив на вояків і на вільний світ взагалі, коли в часі теперішньої світової кризи ведеться „торги“ за одну, чотири, чи більше дивізії, потрібних для рятунку європейської колекції християнської цивілізації й культури. Знаючи добре совєтську тактику залякування хочби з часів зломаної ним блокади Берліна, ген. Клей може говорити авторитетно про те, що „росіянин не є ніякою надлюдиною“ та що нема потреби його лякати. Якщоб Америка мала не вірвати в можливість рятунку світу, або якщоб вона не хотіла його рятувати, тоді — по думці ген. Клей — „на ніщо не здавалось те все, що ми тепер робимо“. Він дораджує Америці дати Європі ще одну нагоду виявити свого духа і створити силу, бо він переконаний, що вона вняв'ється гідно зі свого обов'язку і ту силу створить.

Недавно тому адмірал Вільям В. П. Вленді заявив у Таун Гол в Нью Йорку: Якщо ще й нині хтось не знає, що Росія є нашим ворогом, то він є або совєтським агентом, або нетямующою людиною. Знову бувший американський військовий аташе в Москві, ген. Джан В. О'Деніел, тепер у Кореї, так висловився про агресивний комунізм та роллю Кремля у Корейській війні: Російські комуністи воюють з нами вже від п'ятиох років, щоби запанувати над світом. Прем'єр Сталін і Політбюро є справжніми командирами і генеральним штабом комуністичних військ в Кореї.

Щоби то було, піше Нью Йорк Ворлд-Телеграм енд Сан, цитуючи ці короткі завваги ген. О'Деніела, якби ці речі так само ясно і виразно називав теж і департамент стейту в Вашингтоні. На жаль — „такого годі надіятись від державного департаменту“.

Прийде час, коли і Білий Дім і державний департамент заговорять такою самою мовою, а можливо ще й ясніше, як згадані генерали. Але це станеться аж тоді, коли переконаються, що ані їхнє зброєння, ні надія на „збалансування сил“ не приносять світові миру.

Лев Ісачук. „НОВА ЕВРОПА“ (Уривок з повісти: „Данина Молохові“).

Щоб зібрати потрібне число людей на невідліжні роботи, улажували німці час до часу ненадійні лови на людей. — Робили це головню по містах, звичайно в днях ярмарків. Обставляли вулиці й лави, кого могли. Надходить до Львова якийсь особовий поїзд на залізничний двірць. Поліція, що обставила всі виходи, забирає всіх, а вечером уже іхав транспорт у Німеччину. Ділявся це й в інших більших містах. Закінчилися цяцкання з жидами. По містах палили, або розбивали гранатами їхні синагоги, а самих жидів мурдували в найбільш звірський спосіб — у геттах, на вулицях, або на підірваних місцях; були до цього найпригідніші каміоломи, пісківни, а в крайньому випадку й глиняська. — Там находили трупи свій гріб, без особливого труду вбивників. Незабаром побудували велитенські барани коло живітського містечка Белза й туди звозили цілі поїзди до крематорії, до газівні — на мило. Деколи були мешканці Львова свідками несамовитих ловів на міських вулицях. — Вантажні авта везуть призначених на розстріл „політичних“, чи жидів. Всі деліквенти сидять на долівці, а понад ними стоять зо зброєю гештапівці. Нараз вискакує з авта котрийсь із засуджених. Бувало це особливо в переїзді через трикутну площу Пруса. За ним стріляють, не зважаючи на прохожих. З замішання користають інші засудженці — вискакують і тікають в інший бік, у різні боки. Густа стрілянина, що кінчиться деколи вбивством, а бувало — й рзотичію принаймні декого з тих, що їх везли на смерть.

Він представляв суцільність українства в Генерал-Губернії, тій новій адміністраційно-політичній одиниці. Оба Комітети об'єднували тільки особа самого голови. Львівський Комітет розбудувався силою конечності у велитенську устанovu. — Німці не признавали ніяких окремих товариств, і всьо, що не було заборонене робити, підпадало, у відношенні до українців під контроль й відповідальність Комітету. Його склад — щоправда — не був дібраний демократично. Німці признавали тільки голову Комітету, а він добрив собі штаб керманічів окремих ділянок та урядовців — виконавців. Культурний рух в Галичині не зазнав назовні ніякого обмеження в порівнянні з довосним часом. Навпаки — він розвивався свободніше. Во й чому ж було не допустити на долу того, що вже перейшло крізь сито в гору! Дозволила влада на часопис, цензура не найшла в ньому нічого, що говорило б недобре про Ш. Райх, про Гітлера й його виконавців, чи про безмістовну ідею „Нову Європу“, чи після довгого пролежання й дозволю за харбаром на видавничтво якоїсь друкованої книжки, то нехай вона вже йде у світ. Інша річ, що на місцях використовували недостатно безпосереднього чужинського нагляду й робили те, що було потрібне й об'яснювали прочитане з часопису на свій спосіб, тимбільше, що відкисе бралася й некомигетська література. Комітету здавалося, що він кермує всіми українськими проявами; одначе на ділі він щонайбільше ті прояви ресуртував.

Повторилися всіякі „секції“ (відділи) при Комітеті, що мали продовжувати роботу давних товариств. Чому ж було не допустити н. пр. молочарської кооперації, чи кооперативної фабрики мармоляди, або кавової підмінки, коли їх виробити годували німці не тільки у Львові, але й вагонами йшли в голодну Німеччину! Що місцеве населення тих продуктів свого власного сирівцю майже не бачило, про те нікого головно не боліло. Не були тільки допущені організації молоді, чи фізичного виховання.

Але деякими ділянками Комітет таки кермував; була це ділянка господарська й суспільного піклування. Коли німці визначили контингентні здачі збіжжя, худоби, чи (що було майже однозначно) людей до примусових робіт, там була коначна жива поміч Комітету, бодай у виді пропаганди. Суспільне піклування одержувало від німецького уряду великі суми гроша (на тодішні умовини) і ті гроші треба було зужиткувати. В першій

мірі користали з нього обильно усі причастні до Комітету під видом розмірно високих платень, додаткових підмог та всяких приділів „у натурі“, — себто в харчах, одевжесь матеріалах, опалі й тим подібних Божих дарах. Очевидно, що треба було дати дещо й „товари“. Урядники державних урядів, що не були „райхс-чи фолькс-дойчами“ мали таку низьку платню, що були б радо кинули що службу й пішли десь „промишляти“. Але тоді не було б українців по урядах, науковців по наукових установах і т. п. Тим у першу чергу Комітет допомагав доплачувати місячно українським урядовцям устійнену невеличку суму. Часом і дехто з звичайних смертників щось дістає. — А решта йшла на загальні справи. Велику пайку треба було зужиткувати на всякі прийдяття для визначних німців, що завідували в Галичині окремими справами. Робили це звичайно з нагоди їхніх ім'янин, уродин, чи підвінченого становища. Тоді вигналися столи в сальонах Комітету від усякого рода м'ясива й печива, яких від кількох років учасники дома не бачили; лилися струями напикти крізь горла ласих німців, доки одного чи другого не треба було відвезти до дому.

(Кінець)

Пощо стільки грошей витрачувати на пиятку? — казав було до комітетового референта смиренний громадянин, що попадав деколи в таке товариство. — Це не має значення. Це ж не преста пиятика. Я можу тепер сміливіше підійти до справі моєї ділянки до відносного німецького керманіча. Він напевно виконає мє бажання, — відповідав комітетський референт. На такому аргументі кінчилися заміти. Якщо така система, то певно, що треба в неї вкластися. Коли відповідальні люди мусили нераз... як воно не смішно — випити... для справи, то звичайні смертніки вважали за погану хибу прилучити політику Українського Комітету. — Читали ви, отче, промову, що її вголосив представник нашого Комітету до генерал-губернатора Франка з нагоди його ім'янин? — питає схвилюваний сільський учитель, зустрівши з місцевим душпастирем. — Читав, як би — ні! Це ж тепер у нас політика, — не без кпин відповів священник. — Політика! Ім, одному з другим, здається, що роблять політику, — каже вчитель, — а на ділі то це тільки балаканина, але така незуртна, що нема тільки баламутять своїх, дома, й не потрібно дають про-

Ол. Бабій

ВАСИЛЬ БОБІНСЬКИЙ

(Одна з жертв большевицького терору).

«Як шов, лишав дівчині
Синю чітку,
І пропав, пропав донині,
Камінь в річку».

Майже кожний українець чує і знає ту прекрасну стрілецьку пісню про стрільця, що пішов на війну, тоді, як «упали сині білі на Поділлі» і не вернувся ніколи. Але не всі українці, котрі знають ту пісню, знають те, що автор цієї пісні, Василь Бобинський, загинув як один з жертв большевизму.

Моя життя йшло такими до-рогами, що кілька років я жив у приязні з Бобинським, тому я рішався написати цей спо-мин. До написання того спо-мину спонукав мене те і ось який факт:

«Українські Вісті» та ін-ші комуністичні часописи пишуть, що «большевики не вини-сують українців за те, що вони українці, тільки вини-сують українських „фашистів“, які вислугувуються чужим, ка-піталістичним державам».

І ось саме трагедія Василя Бобинського — яскравий до-каз, що пропаганда українсь-кої комуністичної преси, — о-перта на брехні і фалші!

Ще під час першої світової війни часом я стрічав у жур-налах вірші Бобинського, але автора тих віршів я не знав. В р. 1919 я випадково позна-йомився з братом Василя Бо-бинського. Той брат поета був хорий на туберкульозу, і раз навіть у мій присутності на одній забаві він після танку з дівчиною, вибів на коритар, де мав вибух крові з легенів. Та подія освідомила мене, що поет Бобинський походить з туберкульозної родини.

В змні 1920 року, коли Ук-раїнська Галицька Армія, зре-зектована тифом і ворогами, опинилася з коначності в сою-зі з большевиками, в Києві я випадково познайомився з Ва-силем Бобинським:

Тоді Бобинський — то був молодесенький, незвичайно вродливий старшина. Його об-личчя мало в собі щось дивне: в нім було якась жіноча кра-са і ніжність, але коли я по-говорив з поетом, я помітив, що при всій ніжності — Бо-бинський рішучий, мужний і завзятий воєк.

Він, так само як і я, навіть у хуртовині війни, цікавився пе-редусім літературою і це збли-жувало нас.

Бобинський з гордістю і вдо-воленням оповідав мене, що йому пощастило познайомитися з наддніпрянськими поетами, Савченком і Семанком та, зда-ється мені, і з Тигвиною.

Яке ж було моє здивування, коли по кількох днях старши-ни УГА почали остерігатися мене, щоб я не говорив з Бобин-ським, бо він комуніст. Були то часи, коли большевики по-чали арештування серед „га-личан“, і в галицькій армії ма-ли деяких прихильників, яких треба було вистерігати.

По ліквідації української ар-мії й держави я опинився в Львові, і працюючи в українсь-ких редакціях, я знову стрінув Бобинського.

З розмов із ним я довідався, що він родом з околиці Рави Руської, що його батько був бідним залізничним робітником, і що те походження з робітни-цької пролетарської родини фор-мувало його політичні переконання. Молодий, ще тоді полі-тично наївний поет заявляв ча-сто, що він соціаліст тому, що його батько робітник-залізнич-ник, а приятелі поета, якраз і жінки, сміялись, мовляв, — чому син залізничника мусить бути коначно соціалістом?

Одного дня Бобинський по-дарував мені свою першу збірку поезій „У притворі храму“. Прочтавши ту збірку, я з жа-лем відчув, що мої вірші гірші, як вірші Бобинського.

Бобинський кинувся у Льво-ві у вир літературного життя з молодечим запалом і незало-мно вірою в свій талант та у свою світлу будуччину.

Вже тоді він прекрасно знав французьку мову, німецьку мо-ву, і найво вів, що талант і знання чужих мов вистачить

йому, щоб здобути собі не тіль-ки славу, але й хліб.

Та галицька нужда і вимо-ги буденного життя сильніші, як молодечі мрії поетів. Бо-бинський, при допомозі Осипа Навроцького й інших осіб, по-чав видавати журнал „Миту-са“.

Журнал був гарно редаго-ваний, статті і вірші Бобинсько-го в тім журналі свідчили не тіль-ки про талант, але і про знан-ня поета, та все ж той журнал по четвертім числі перестав ви-ходити.

Бобинський своїм наставле-нням до життя, своїм усецілим відданням поезії не надавався на те, щоб продати себе якийсь газеті, писати популярні стат-ті, фейлетони, і жити з того. Він у тому відношенні був зов-сім подібний до поета Стефа-новича Олексі, і міг радше го-лодувати, вмерти з голоду, а-ле поза писанням віршів і стат-тей — Бобинський не змів і не міг робити нічого, що мо-гло б дати йому хліб.

Тому Бобинський опинився у крайній нужді в той час, як його приятелі редактори жи-ли у можливих матеріальних умовах.

Мешкав Бобинський зразу зо своїм приятелем Шкварком у бідній кімнатці, в якій навіть під час лютих морозів у зимі ніколи в печі не горів вогонь, а коли я раз рано зайшов до нього, я бачив, що навіть у ми-дичці поета вода була замер-зла. Бобинський, в неогрітій кімнаті, лежить цілими днями в ліжку під перинкою, і писав любовні та революційні поеми або зачитувався у фран-цузькій поезії.

Минали місяці за місяцями, Бобинський в голоді, і холоді все ж таки знайшов спосіб ви-дати свої ді збірки поезій „Тайна Танцю“ і „Ніч Кохан-ня“.

У збірці „Тайна Танцю“ бу-ло багато сліпого наслідуван-ня модерної, східно-українсь-кої поезії, але й було декіль-ка прекрасних, оригінальних віршів.

Збірка „Ніч Коханья“ — це вінок сонетів, класично побудованих, видержаних, вишліфуваних до нюансів. Сво-ім змістом — до прославлення розкопів коханья, палкого, змислового, грішного.

Збірка „Ніч Коханья“ — я-скравий доказ, що між життям поета і між його творчістю і-снує величезна пропасть.

Хто читав „Ніч Коханья“ — той мусів подумати, що Бобин-ський страшний розпусник, як-ий баламутить усіх гарних жінок і про ніщо не думає, тільки про змислові розкопи. Тимчасом у дійсному житті Бо-бинський був скромний, супро-тив жінок неспівний і сором-ливий — до смішності і він міг зідхати за якоюсь дівчиною ці-лі роки, мріяв про неї, писа-ти про неї поезії, але не мав навіть відваги признатися їй, що він її кохає.

Та різниця між вдачею по-ета і його віршами, була така велика, що гострозіччя, в лю-бовних справах досвідчені і вправні львівські жінки, роз-відки і вдовички, бачучи поета в каварні чи на забаві, крити-кували його твір „Тайна тан-цю“ та говорили сміючись: „Вистарчить подивитися на Бо-бинського, щоб зрозуміти, що хоч він написав сонети про ніч коханья, то ту ніч він пережи-вав сам, сольно, тільки мрю-чи в змигній кімнаті про жіно-чі чари і любов“.

Тому, що одного разу Бобин-ський не мав чим заплатити чиншу, господар дому вигнав поета з помешкання, і я зго-дився взяти його до своєї кім-нати.

Ми замешкали обидва при вулиці Голомба, і тоді я мав нагоду пізнати Бобинського зблизка. Хоч по батькові він оддичав легку форму тубер-кульозу, хоч війна, революція, голод і злидні надірвали його здоров'я, Бобинський в тім ча-сі все був ще доволі здоровий, життєрадісний, повний надії і любови до життя.

(Докінчення буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОБОРОНЦІ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ“

Останні замітки п. І. К-іва про „Голос Америки“ в „Сво-боді“, з дня 3 лютого ц. р., при-невольно мене забрали голос в цій справі. Я думаю, що на-режді треба комусь із досі не-зацікавлених дискусією ви-явити своє становище. Інакше дехто міг би припускати, що мовчанка є знаком potwier-дження сугестій п. К-іва. При-ходить лише подякувати Ке-рвінцтву „Свободи“ за інфор-мування її читачької публіки про думки різних людей.

Ми знаємо, що крім кількох осіб весь український загаль, починаючи від націоналістів, а кінчаючи крайніми соціалі-стами поставився щонайменше зі застереженням до змісту до-тепершніх передач Г. А. укра-їнською мовою. Проте, в нашій пресі ми зустрічали три роди опінії в тій справі: 1. Критич-на, 2. Ніби-критична, але з нотками розчарування, оправ-дування і прохань; 3. Оборон-на (до цієї останньої належать і дві статті в „Свободі“, себто підписана „Професор“ і зга-дана).

Як реагує український за-гал на ці голоси із широкого відомого мені кола? Цей загаль солідаризується із голосами першої категорії, й ми щасли-ві, що неспроста дискусія на якийсь час була затихла. Я о-собисто давно перестав слухати тих передач, коли з при-ємністю слухаю українських пе-редач з Канади або Нісгра-Фолс. Так теж і роблять мої знайомі. Ми надто багато пере-жили, щоб лсувати собі нерви ще і такими справами як ра-діопередачі. Не слухати того що неварте, це прекрасна ме-тода зберегти моральне здо-ров'я. В рр. 1945-47 я не читав статей, які відносилися до ви-явів першої волі західних му-жів до дружньої співпраці з СССР, ані урядових розпоряд-ків аліантської влади про при-мусове зголошення вітківців до советських репатріаційних

„комісій“, і тому я не попере-різував собі з розпуки жил ані не втівав з малими діточками тижнями до ліса, як зробили ті, які надто цікавилися тра-гічними відомостями і шан-тажами, та втратили душевну рівновагу. Коли українська визвольна справа з таких чи інших причин не є ще предме-том публічної дискусії дипло-матів, то ми варто піддаватися сугестії, що це ніколи не ста-нется, сугестії так побажаної для червоних і білих моска-лів?

Я не думаю займатися кри-тикою політичної лінії, яку можна вичити в передачах Г. А. Тимбільше, що вважаю а-мериканський загрожений на-род нашим союзником „по до-лі“, Я хочу ствердити лише го-ловні сумнівні точки, які ро-сійська еміграція радо хотіла б пропихати до Г. А., чи до так бажаного ними „Голосу Віль-ної Росії“. Дехто з осіб в бю-ражах Голосу Америки може у-важати ці заваги „образли-вою“ або „деструктивною кри-тикою“. Але я хочу піти назу-стріч їм і зайняти становище, на мою думку, найбільш кон-структивне. Я хочу звернути увагу на такі головні точки, які далеко вже перестали бу-ти в центрі зацікавлень самих лише українців, хоч відносять-ся безпосередньо до нашої до-лі.

1. Пропаганда нової російсь-кої імперії, „білої“, яка вона й неспіла не була б, є проти найосторніших прав поневоле-них історично Росією наро-дів, українських включно. На-віть представники визвольного руху Польщі є згідні з нами в цій точці, не згадуючи всіх на-ших приятелів: маляр, болгар, чехів, словаків, сербів, румунів і балтійців, які зрозуміли на-решті, що з поневоленням Ук-раїни, гарантія їх незалежності на довшу мету стільки що „вилами по воді писані“. В то-му переконала їх Ялта і дос-

від історії. Одиною гаранті-єю є лише реальна безпека, а не паперові декларації Пари-жа, Москви, Лондону чи Ва-шингтону. Коли так є, то до-кого говорив би Голос, що хо-ті би думати і нахше? Ну, а що думали б іранці, турки, туркестанді, козаки і кавказ-кі народи?

2. Пропаганда українсько-московської співпраці, до якої прямують, є диверсією проти єдиноправильної думки, що москалям ніколи не можна ві-рити, ані як партнерам, ані як союзникам; диверсією навіть вже проти американських офі-ційних заяв, не то що більш поканих досвідом Хмель-ницького і Скрипника — укра-їнців. Коли б українці підда-лися такій пропаганді, вони втратили б всіх своїх природ-них союзників і вигляди на ре-альну власну безпеку. Такої ціни ми не можемо заплатити навіть за ціну подобатися ко-мусь із урядовців Г. А.

3. Сугестії, що нібито Амери-ка стояла б на білогвардійсь-ких позиціях і готова б спомо-гати „відбудову“ нової моско-вської „демократичної“ тюрми народів, є жалюгідною дивер-сією, на яку ніколи не пови-летіти піти Г. А. і ми вдалі ви-світленням, які свого часу виш-ли від Департаменту Стрейту. Це була б диверсія проти револю-ційної української боротьби, на рідних землях і на емігра-ції, обчислена на психологіч-не заломання цієї одиною ре-альною босові сили за залізною заслоною. Бо це насуває пи-тання, яке свого часу поста-вив в розпучі одні історик на-ших визвольних змагань: „Чи не ліпше було йти разом з Москвою на Париж і розігнати Версаль на чотири вітри та провчити розуму ігнорантів Заходу? Тоді вони догнали-ся б чи Україна має бути віль-ною чи ні, і без мору пролітої нашої крові“. Таке питання родить серед нас десператів, які нині й на найвищих по-стах (Малік, Тимошенко і ін.). Коли зважити, що Украї-на по Росії найбільша європей-ська держава, і найбагатша союзна республіка, то таке пи-тання не можна легко обійти, коли перед народом поставле-но б ясно примару нової ро-сійської неволі, не згадуючи вже про поставу білорусній і інших.

4. А вже було б цілковитим безглуздом і неправдою, коли б Г. А. піддався сугестії аген-тів московського імперіалізму і повірив, що російський на-род здібний до якогонебудь спротиву большевицькій владі тепер чи на будуче. Тільки лю-дина позбавлена цілковитого самостійницького думання мо-гла б повірити в таку недій-сність. Хто здібний повірити, що російський народ хотів би поборювати уряд, що піддав в його ненасичне ярмо пів сві-ту, а другу примисив тремтіти, уряд, який зробив цей народ співучасником своїх злочинів і інструментом тих злочинів з його вільної і неприпустимої волі. Ми розуміємо сентименти росіяні і їх тремтіння в побою-ванні втрати завойовань, які коштували моря крові. Ми мо-жемо співчувати з їх острахом, але ми не можемо нічим до-помогти і тому ми саме відно-симось до всіх них з крайнім і оправданим невдовіям, якое краскою вони себе не замальо-ували б.

Опих кілька точок повинні б роз'яснити цікавим з Г. А., чо-му український загаль не має довіря до підприємств, де пра-цювали б якісь москалі, в яко-мунебудь характері. Це і по-винно роз'яснити, чому украї-нці так рішуче всі зреагували на підніження українського відділу московському. Таке є становище, яке займали були свого часу критики Г. А.

А тепер кілька слів про тих, що готові б просити зрозуміти наше становище недоволено-го, але й втішеного самим фак-том вжитку української мови російським відділом Г. А. до своєї пропаганди (у свій час), як і тих, що домагаються „конструктивної критики“ і стають в ролі суддів невтороп-них і недоволених українців. Перші збуджують неприємні почування. Або є український народ, або є лише прихвостні фантастичної Росії, та її явних і таємних амбасадорів у світі. Коли нема того народу, не тре-ба бавитися вживати його мо-ви. Коли він є, це гідний народ як кожен інший, і ніхто не по-винен вважати вважати його якимсь п і д в і д і л о м - н а р о д о м, коли хоче, щоб його самого знахувати. А вже не є прости-мим ніякому членові того на-роду виступати в його імені прошаком, та забігачем милос-

О. Волковський мав правду у своїй похоронній промові: Коли б о. Дам'ян Лопатинсь-кого, як смерть найчарішого приятеля, сеніора світу украї-нської преси, який складається не тільки в тих, що пишуть, але й в тих, що їх організують і дають їм варстати праці.

Це була дивна людина. Як він тішився, коли йому вдало-ся переперти напр. після смер-ті співласника друкарні зук-раїнського німця Айхельбер-гера, щоб Вид. Спілка „Діло“ відкупила другу половину її пошарилу друкарню, модерні-зуючи її новими літінками, це одною швидкою машиною

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

життя.

УВАГА! — НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

В СЕРЕДУ, 7. БЕРЕЗНЯ (MARCH 7) 1951

в залі УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСВИТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ
36 Harrison Pl., Irvington

ДОПОВІДЬ

на тему:
КОЛГОСПНА СИСТЕМА НА УКРАЇНІ

вигодосить Інж. В. Кужіль з Полтави

Початок о год. 7:30 ввечері. Вступ вільний.

Всіх щиро запрошує Культурно-Освітний Комітет.

УВАГА! — ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦЯ!

ФЕДЕРАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ
СТЕВТУ МІШТЕН

— влаштовує: —

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в 137 роковині уродин нашого Генія
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В АВДІТОРІИ ЧЕДДСЕЯ ГАНСКУЛ (Chadsey Highschool)
при Мартін і МакГроу (McGraw)

В НЕДІЛЮ, 11. БЕРЕЗНЯ 1951

о годині 2:30 понодудні.

В ПРОГРАМУ свята входять: Свято отворить голова Федерації Іван Панчук; святочно промову вигодосить проф. університету і член Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка М. Шлемпін; в мистецькій частині приймуть участь: Ансамбль Київської Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка під мистецьким провідом Григорія Катяго; солістка Вероніка Максимович; соліст Дмитро Атаманець; хор української православної церкви св. Покрови під провідом Івана Катяго; інсценізація „Доля Поета“, монтаж з життя Тараса Шевченка, текст Галини Карнової, постановка П. Карпія, музичне оформлення Б. Бушчир і П. Карпія.

Українці! Вишаймо пам'яті нашого Генія!
ЗА ФЕДЕРАЦІЮ: Іван Панчук, голова; В. Цюбаляк, секретар.

КОНЦЕРТ

Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка
ВОЛОДИМИР БОЖИК, диригент

СЕРЕДА, 21. БЕРЕЗНЯ 1951 Р.

CARNEGIE HALL

154 W. 57th Street, New York City.

Квитки можна набути: Ukrainian Metropolitan Area Committee, McBurney YMCA, 215 W. 23rd St., New York City; Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Surma, 11 E. 7th St., New York City; Nasz Bazaar, 77 E. 7th St., New York City; N. Hawrylko—W. Chupa, 34 E. 7th St., New York City.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ГЛЛ. Академія Крут.

В 33-тє річницю трагічного бою студентського курення під Крутами, молодечі організації міста Шкаго влаштували гідну увагу Академію в неділю, 11 лютого ц. р. В підготовці Академії вперше зійшлися відомі тут молодечі організації — Українське Академічне Товариство з СУМ-а, Пластом та Українсько-Американським Спортивним Товариством „Левин“ для гідного вшанування тих, що зложили свої буйні молодечі голови впершу жертву на вівтарі нововідродженої Батьківщини в початках визвольних змагів 1917-21. Поважний тягар організації Академії перебрали на себе окрема місцевий північний Відділ СУМ-а та Пластовий Курінь міста Шкаго.

Програма Академії — хоч і скромна, бо оперта виключно на місцевих молодечих мистецьких силах, була вдоволяюча, а саме значення крутянської трагедії та соборницький виступ молодечих організацій м. Шкаго вплинули на масову участь нашого ширшого громадянства.

Академія відбулася в залі школи Шопена при майстерно вдекорованій сцені символічною картиною, що представляла духовий зв'язок трагічної події з теперішньою боротьбою УПА — проєкт і виконання пані М. Дачишин. Не можемо на цьому місці не зазначити яку завжди безцінну артистичну, яка завжди безцінну і жертвенно оживляла численні наші імпреси майстерним оформленням шкаговських сцен.

Коротке і мішне своїм змістом вступне слово виголосив п. М. Левницький (напередодні свого відходу до ам. Армії), а п. М. Луцишин, підкреслив в своїй мові реферат значення для нас крутянського бою.

Хор СУМ-а, під вмілим керівництвом проф. Повалячка, виконав дві стрілецькі пісні — „Не сумуй трембіто“ та „Заквітчали дівчатонька“.

З черги панна І. Сисин віддеклямувала „Крути“ Вол. Янова, виявляючи свій безперечний талант в тій ділянці.

Відомий молодий співак тенор п. Василь Мельничин з

йому притаманним ентузіазмом відспівав „Надії“ Лопатинсько-го та „Владико неба і землі...“ Г-Артемівського. Кінцева точка — „Повстанці“ — збірна речитатія у виконанні В. Рубчака на тлі співу пластового хору та в обробці пані Роми Романюк-Дзюбинської — відкрила в присутніх спогад минулого та жорстокість сучасного там, де колись на своїх позиціях гинули молоді оборонці золотогові нашої Сталіці.

Відспівання національного гімну закінчено Академією. Чистий дохід із добровільних датків, в сумі \$124.00 призначено і передано від згаданих молодечих організацій на потреби Національного Фонду до Українського Конгресового Комітету.

В. Н.

НЬО ЙОРК, Н. Й. Збори „Самопоміч“.

Дня 25 лютого в Літер.-Мист. Клубі відбулися звичайні загальні збори Відділу Організації нових імігрантів „Самопоміч“ в Нью Йорку. 45 привіятних членів затвердили звіти і вибрали нові органи з проф. Лисогором як головою. Вибір першогорядного порозуміння і правильної підготовки.

Річні загальні збори 204 відділу У. Н. С.

Річні загальні збори відбулися дня 27 січня в доміції української православної парафії в Нью Йорку. Збори відкрив голова відділу п. Марко Павло, а проводив ними п. Сокальчук Павло. Управа і Контрольна Комісія склали звіти з діяльності за минулий рік, підчеркуючи добрі і злі сторінки праці Відділу. В звітному році приєднало 125 нових членів. Сам Відділ мав при кінці року 1,325 членів, отже являється одним із найбільших Відділів. Однак байдужість більшості членів некорисно на її діяльності, зокрема на фінансовій сторінці. Улаштовували імпреси приносили або страту, або дуже малий дохід, бо члени не брали участі, не зважаючи на великі зусилля з боку уряду Відділу.

Над звітами розвинулася ділова і жива дискусія, в якій багато членів забрало голос. По одностайному уділенні абсолютній уступачому урядові та Контрольній Комісії вибрано новий уряд та нову Контрольну Комісію в такому складі: Марко Павло, голова; Сокальчук Павло, заст. голови; Гасій Василь, фін. секретар; Вакуменко Григорій, рек. секретар; Крочак Іван, касієр. Контрольна Комісія: д-р Соколовичин, інж. Гордіюк і Назар.

ПЕРЕВІЗ

● Подорожних ● Меблів
● Багажу ● Тігарів
на легках і вантажних автомобілях на кожну віддалю.
Сім днів в тижді.
Телефонуйте:
Щоденно від год. 6 рано до 10 веч. С'юспрес 9-7879
M. Shulgin Transportation Bureau
2066 Anthony Ave., New York 57, N. Y.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

НОВОЗАСНОВАННИЙ РЕСТАВРАНТ І БАРА
97 St. Mark's Place, New York, N. Y. — Phone: Gr. 5-9187
Отрим повідомляє своїх приятелів і знайомих, що в нашій реставранті видається сніданки, обід і вечері. В п'ятницю, суботу і неділі танці при циганській музиці. Крім того уряджуємо на замовлення весілля, христини, заручини, похоронні поминки і інші забави.
Гостям раді. Властители М. Гринковян і М. Суський.

Нововибрані члени уряду і Контрольній Комісії майже всі входили в склад попереднього уряду або Контр. Комітії. Рішено посилити діяльність Відділу на всіх ділянках, зокрема заквітзувати членів та притягнути їх до співпраці для добра і кращого розвитку Відділу. Рівнож рішено дати одно-разовий Національний Даток в висоті 50 долларів на руки Конгресового Комітету.

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ УХВАЛИЛА ДОПОМОГУ ДЛЯ ІНДІ

Вашингтон. — Комісія закордонних справ палати репрезентантів одобрива законопроект для негайної висилки до Індії збіжжя вартості \$190,000,000, щоб рятувати тамошнє населення від голоду. Президент Труман, в порозумінні з кол. президентом Гербертом Гувером, зажадав від Конгресу 2,000,000 тон пшениці і інших родів збіжжя. Комісія віднеслася прихильно до цієї пропозиції і зробила тільки одну зміну, а саме, щоб виплатити на цю цілю \$50,000,000 з фондів, які вже ухвалено для Адміністрації Економічної Кооперації, тобто таких, які йдуть на здійснення Плану Маршала в Європі. Комісія ухвалила теж, щоб з Фінансової Корпорації Відбудови призначити \$20,000,000 для Морської Адміністрації на покриття коштів перевозу збіжжяв припасів до Індії.

НІЛЬКИ РАЗІВ

Чи так нічні мандрівки не позбавляють нас цінного сну і не топлять нас або не роблять нас докучливими та нервовими? А може ви терпите теж від болю голови, болю в крижах, у ногах та від заворотів голови? М'ляві нерви, які не вимавають належної тривалих відходів з крові, можуть бути причиною ваших недомогів. Вагато осіб, що терпіли від цих проляв, знають тепер чудові полєкші від нового ліку, що його зветь ВУ-КАЛ-О МІШАНИНА. (Vu-Cal-O Compound). Оцей лік, складений з витягів з п'яти могутньо діючих рослинних ліків, в силі, як кажуть, допомогти виділяти відходи, які забарюють з тіла шкідливі залишки. За спеціальною умовою читачі цієї газети можуть дістати цей замінний препарат по зниженій ціні. Заплатіть оцей впрірок до Oregon Drug Products, Box 762, Dept. 200, Peekskill, N. Y. Звіття вишлють вам дві тридцяткові фідички тільки за \$5, отже за впрірок \$1 на правильний ціні. Не посилайте грошей — заплатіть просто поштареві при дорученні.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стрейт _____

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— :зладив:—
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕНКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна \$2.00 —
Замовляйте у:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОС ЧИТАЧА

(Закінчення зі стор. 3-го)

може думає, що тому загальною можна пускати сугестії, які лише кому подобається і той загальне в второпас в чому справа. Шановний автор хоче може перекопати, щоб ми не робили собі ніяких ілюзій щодо заяв чільних представників громадської опінії, як хочби деяких сенаторів обох партій, губ. Дюї, Стасена чи пані Дороти Томпсон, які (ці заяви) додавали нам надії і моральної підтримки у наших українських змаганнях, тут на еміграції. Я думаю, що зайвим є питати п. К-іва, чому ті заяви не могли дійти до вуха воюючої України і будуть мусти іти конспіративним шляхом, бо п. К-ів сам це хоче пояснити: „Не доводиться говорити... що не всі заяви приватних осіб, (напр. Стасена) і навіть офіційних, треба передавати по радіо. Во заяви, що не мають за собою підтримки діями, справ не міняють і нікому не допоможуть.“ Чи дійсно воно так? Але ж бо автор теж говорить, що „Американська громадська думка то з пульс, то є барометр для уряду.“ Виходить, що заяви таких осіб як згадані, не належали б до американської публічної думки, або може москалі за їх заяви вже позбавили їх американського громадянства, або одне авторове твердження суперечить другому.

Ми віримо, що шановний автор знає, що українці не оглядаються на ніякі „дії“ і діють своїм шляхом, і може знає як вони потерпають, щоб не була

ТУРБУЄ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви перестрашені в стубованні, що ваше волосся занадто випадає або рветься на кінчиків внаслідок несприятливої сухості, будете шалити, коли почувте радісні вісті, що їх розголошують надібно такі люди, що колись терпіли від випадання волосся на голові. Вони врятували себе випитанням нового припису, званою ТРАНСАН (Trusan). Звіття го-лосить, що такі і інші клопоти з волоссям, які постають внаслідок свербання на голові і малого лише покіпчилися при правильних уживанні того задивляючого препарату. Не дозволяйте, щоб і став вашого волосся погіршався, коли не вживаєте ТРАНСАНА. Тільки масо його в обмеженій кількості і його можна дістати по спеціальній ціні, коли пишете поштою повідомлення до Trusan Co., Box 226, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звіття пишешть вам два тридцяткові ярки за \$5, а це є знижка на \$1 з звичайної ціни. (Колі посилаєте за підляплатою С. O. D. — тоді додається ще за поштою доставу).

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стрейт _____

збаламучена американська публічна опінія та не повторити денікнські часи на Україні, і автор повинен прекрасно розумітися на законах психологічної війни, в що не хочемо сумніватися. Ми теж легко можемо догадуватися, чому в подачі заяви Стасена пропущено його опінію про Україну і бажання всіх заінтересованих та підірених народів в тому питанні. Ми знаємо, що

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА ВЛАСНОГО ВИРВУ

КАПЕЛЮХИ
3 найлішого фільтру ВІД \$8.95 ДО \$12.50.
Нові моди в різних красках Відновляємо купелі у нас капелюхи.
Продаємо шовкові краватки, паси і шелки.
(Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place
Box 7, 3 Aves.
New York City
GR. 5-3733

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПІЛИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВІЛКУВАТИ

Численні звіттовлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАТИСМОМ, НАПУХЛИМИ СУТЛОМАМИ, СПІДИТИКОЮ І НЕВРИТОМ можуть бути приборканими швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терпівих, які вже були зрезигновані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголошують, що вони вперше засналі справжньої полєкші. Вагато з них кажуть, що їхній біль у став вилє після першої дози цієї замінної медичини.
Якщо ви теж терпите від цих бо-лів, подбайте про КО-НАЛ який Можете дістати його по спеціальній ціні, коли пишете оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Звіття вишлють вам дві тридцяткові папки за \$5, отже за знижкою одного долляра від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіть листовою при дорученні. Одначе киньте швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стрейт _____

одвічні наші вороги зміряють до того, щоб зломити духа українського народу. А зломити духа, це значить відібрати йому надію перспективою безвиглядності.

А. Аскольд,
Дітройт, Мич.

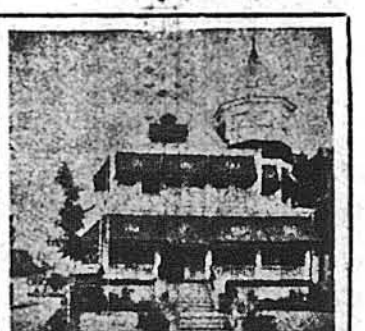
П Р А Ц Я

ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНОГО ФОРМАНА

до чищення вечорами. Добра платня, постійна праця. Голоситесь до:
ACE OFFICE CLEANING CO.,
307 Fifth Ave. (near 31st St.)
14th Fl. — Room 1414
New York City

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748
Дві нові в модерні похоронні ваги окремо капелі.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маючої віку.
ІВАН БРОЩАК, потар.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Шпана і Чесна
Our Services Are Available Anywhere
in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребни по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРЯКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2588

КІМНАТА ДО ВІНАНМУ

До винайму 2 умебльовані кімнати, або без меблів.
Ближчі інформації подасть
МІХАЙЛО ЕЛЬКО
605 N. 7th St., Phila, Pa.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Остри & довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкіри. X-Ray. Роздутий жид лікуємо без операції. Переводимо аналізу крові для супружних дозовали. — Офісний година: Щодня від 10 рано до 6:45 вечері. В неділі від 11. до 1. понод. Екзаминація \$3.00.

Д-р М. МАЙЗЕЛ

тиску гострі & застарілі недуги мущин і жінок, шкіри, загальне ослаблення, нерва & міхури, ревматизм; переводить аналізу крові & сечі.
Провіряє \$3.00

107 E. 17th St., NEW YORK CITY
мод. 4-тої Есено і Юнон Сквер.
Городиш: Шолья 10-1 сподуля і 1-7 У неділі 11 ранку до 1 понод.

Dr. Med. R. TYLBOR
69 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Флюоросору, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крові для супружних дозовали.

Офісний година: модія 1-3 і 8-8 р.д. В неділі від 10-2 понод.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів бракує часто мущинам перетомленим, вчерпаним зі сил або нервовим. У деяких випадках завважали, що недостатка каленних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостатку енергії або бальдорости. Це було причиною, що мущини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливим є звіттовлення від тих, що засналі позитивного добування від нової вітамінової пігулки, званої TRI-X. Ця пігулка, як проведено, містить в собі мінімальну щоденну вітмю важливої вітамінової енергії для кожної дорослої людини. Вагато людей є просто зловиконами, як оди сполука вітамінів стає в пригоді природі при відтворюванні нової енергії & життєздатності.

За окремою умовою читачі цієї газети можуть убути TRI-X, коли пишуть оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звіття пишешть ім негайно паку за \$3.50 відворотного поштою. Не треба посылати грошей — заплатіть просто листовою при дорученні.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стрейт _____

ПОДЯКА

Родині Ленчукам з Елмгусту за спроводження нас до Америки та видатну моральну & матеріальну піддержку на еміграції в Австрії, а після нашого приїзду тут в Нью Йорку, де віддали нам до диспозиції уряджене мешкання й від нашого приїзду сюди, через один майже рік опікувалися нами по батьківські не жалюючи нітруду ні гроша. — Пані Йоанні Кришум, що хоч сама прибила тяжким горем по смерті свого мужа, порадомо та видатною матеріальною допомогою помагала нам в часі нашого побуту в Нью Йорку.
Нехай Всевишній нас в своїй опіці наших Добродіів, дасть ім багато здоров'я та своїми щедрими ласками винагородить їх стократно.
о. Л. Я.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. Богачевський - VEB - Tel. OR. 3-2484
NEW YORK, 208 E. 6th STREET (коло школи св. Юрія)
ПЕРЕВІЗ МЕБЛІВ, БАГАЖУ І ПР. СКОРО І ДЕШЕВО

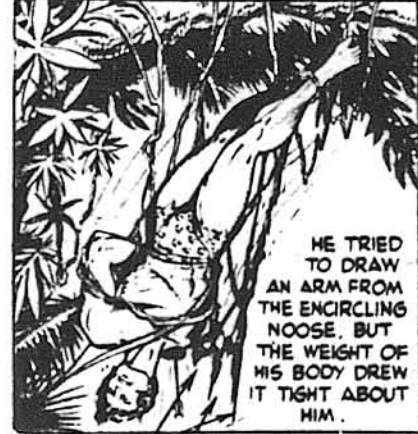
КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ

Імені Тараса Шевченка під мистецьким керівництвом
ВОЛОДИМИРА БОЖИКА
— дає —

РЯД СВОЇХ КОНЦЕРТІВ

У СХІДНІЙ ЧАСТИНІ АМЕРИКИ, А САМЕ:

- Четвер, 8-го БЕРЕЗНЯ—БОСТОН
- П'ятниця, 9-го БЕРЕЗНЯ—ПРОВІДЕНС
- Субота, 10-го БЕРЕЗНЯ—ГАРТФОРД
- Неділя, 11-го БЕРЕЗНЯ—НЬО ГЕВЕН
- Понеділок, 12-го БЕРЕЗНЯ—БРИДЖПОРТ
- Четвер, 15-го БЕРЕЗНЯ—ВІЛМІНГТОН. Делевар
- П'ятниця, 16-го БЕРЕЗНЯ—ЧЕСТЕР, Па.
- Субота, 17-го БЕРЕЗНЯ—ТРЕНТОН, Нью Джерзі
- Неділя, 18-го БЕРЕЗНЯ—НЬОАРК, Нью Джерзі
- Середа, 21-го БЕРЕЗНЯ—НЬО ЙОРК, Н. Й.
- Субота, 24-го БЕРЕЗНЯ—ФІЛАДЕЛФІЯ, Па.
- Понеділок, 26-го БЕРЕЗНЯ—БАЛТИМОР, Мд.
- Середа, 28-го БЕРЕЗНЯ—СКРЕНТОН, Па.

Він пробував витягнути свос рамя з сильця, яким був обмотаний одначе тягар його тіла ще більше його зашморгував.

Великий неформенний брут, буйвіл з Пелюсидару, нагло станув коло нього і оглядав безборонного малпочоловіка.

Але впарі з польвою буйвола... велетенський тигр з шаблевими зубами надбіг з протилежного боку прогалини.

...Тарзан не був всліл піднести руку в своїй обороні і найшовся в останнім моменті усіх сотворинь — в обличчі смерті!

ТАРЗАН, ч. 2544. Повнотою безпомічний.